Minister
Zdrowia

RKP.050.3.2026.JJ
Warszawa, 21 maja 2026

Pani
Małgorzata Kidawa-Błońska
Marszałek Senatu Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowna Pani Marszałek,
w odpowiedzi na oświadczenie złożone przez Pana Senatora Krzysztofa Kwiatkowskiego z dnia 27 kwietnia 2026 r. w sprawie uprawnień zawodowych położnych, uprzejmie przekazuję poniższe informacje.

Przepisy określone w art. 5a ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o zawodach pielęgniarki i położnej (Dz. U. z 2026 r. poz. 15), wprowadziły rozwiązanie umożliwiające położnym, w uzasadnionych przypadkach, wynikających z braku możliwości podjęcia zatrudnienia jako położna, realizację określonych świadczeń zdrowotnych wobec wszystkich pacjentów - niezależnie od płci i wieku - pod warunkiem ukończenia kursu uzupełniającego w zakresie pielęgniarstwa dla położnych.
Położne, które nie ukończą ww. kursu, mogą wykonywać świadczenia zdrowotne, zgodnie z posiadanymi kwalifikacjami i umiejętnościami zawodowymi, ale w stosunku do określonej grupy świadczeniobiorców.

Jednocześnie należy wskazać, że położna w trakcie kształcenia zawodowego, prowadzonego w oparciu o standard kształcenia przygotowujący do wykonywania zawodu położnej, uzyskuje wiedzę i umiejętności m.in. do pobierania materiału do badań laboratoryjnych i bakteriologicznych, w tym również krwi. W trakcie zajęć praktycznych doskonali umiejętności techniczne w tym zakresie. Pobieranie krwi jest więc czynnością techniczną, wykonywaną jednakową techniką, zarówno u kobiet, jak i u mężczyzn. Oznacza to, że położna posiada umiejętność pobierania krwi, niezależnie od płci pacjenta.
Poza tym § 11 rozporządzenia z dnia 28 lutego 2017 r. w sprawie rodzaju i zakresu świadczeń zapobiegawczych, diagnostycznych, leczniczych i rehabilitacyjnych udzielanych przez pielęgniarkę i położną samodzielnie bez zlecenia lekarskiego (Dz. U. z 2017 r. poz. 497, z późn. zm.), wskazuje, że położna może pobierać do celów diagnostycznych bez zlecenia lekarskiego każdy rodzaj materiału do badania, którego pobieranie wynika z uprawnień zawodowych nabytych w ramach kształcenia przeddyplomowego i podyplomowego, w tym m.in. krew żylną.

Zatem przepisy prawa dopuszczają wykonywanie przez położne, o których mowa w art. 5a ustawy, świadczeń zdrowotnych w szerszym zakresie kompetencyjnym, w tym również wobec mężczyzn, ale pod warunkiem ukończenia ww. kursu uzupełniającego, którego zakres wiedzy i umiejętności został wskazany w programie kursu.

telefon: +48 22 250 01 46
adres email: kancelaria@mz.gov.pl
www.gov.pl/zdrowie

ul. Miodowa 15
00-952 Warszawa

Mając na uwadze, że art. 5a przedmiotowej ustawy, który został wprowadzony w związku zaistniałą sytuacją wynikającą z braku możliwości podjęcia zatrudnienia jako położna, ocena możliwości zatrudnienia oraz powierzania określonych zadań położnej należy do kierownika podmiotu leczniczego, odpowiedzialnego za organizację procesu udzielania świadczeń zdrowotnych oraz zapewnienie bezpieczeństwa pacjentów, uwzględniając regulacje prawne w tym zakresie.

Jednocześnie uprzejmie informuję, że obecnie prowadzone są prace legislacyjne nad projektem ustawy o zawodzie pielęgniarki i zawodzie położnej, której celem jest uporządkowanie i usystematyzowanie szeregu kwestii związanych z wykonywaniem zawodów pielęgniarki i położnej, w tym m.in. dotyczących kształcenia przeddyplomowego, podyplomowego, uprawnień zawodowych, jak też poziomów kompetencji.
Projekt zakłada kompleksowe uregulowanie zasad wykonywania zawodów pielęgniarki i położnej, w tym dostosowanie przepisów do aktualnych kompetencji zawodowych oraz realiów funkcjonowania systemu ochrony zdrowia.
Projekt ustawy o zawodzie pielęgniarki i zawodzie położnej (UD387) w dniu 15 maja br. został przekazany do uzgodnień, konsultacji publicznych i opiniowania, z 30- dniowym terminem zgłaszania uwag.
Należy też nadmienić, że do ustawy będą opracowane nowe akty wykonawcze, które doprecyzują zasady jej stosowania, a prace legislacyjne obejmą również etap uzgodnień, konsultacji publicznych i opiniowania, umożliwiający zgłoszenie uwag, opinii oraz propozycji zmian do projektowanych rozwiązań. Zgłoszone uwagi będą szczegółowo przeanalizowane w celu wypracowania jak najlepszych rozwiązań legislacyjnych. Zostanie również stosownie zmienione rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 28 lutego 2017 r. w sprawie rodzaju i zakresu świadczeń zapobiegawczych, diagnostycznych, leczniczych i rehabilitacyjnych udzielanych przez pielęgniarkę albo położną samodzielnie bez zlecenia lekarskiego.

Z wyrazami szacunku
z upoważnienia Ministra Zdrowia
Katarzyna Kęcka
Podsekretarz Stanu
/dokument podpisany elektronicznie/

telefon: +48 22 250 01 46
adres email: kancelaria@mz.gov.pl
www.gov.pl/zdrowie

ul. Miodowa 15
00-952 Warszawa